

Raadsvoorstel Griffie

Onderwerp

Vaststellen Reglement van Orde raad Beesel 2026 en Verordening op de raadscommissies Beesel 2026

opsteller: Niki Vintcent

datum vergadering: 23 februari 2026

zaaknummers: 0889440859 // 0889440860

Samenvatting

Sinds 2023 werkt de Gemeenteraad met een gewijzigd Reglement van Orde en een nieuwe Verordening op de raadscommissies. De werkwijze is vanuit de partijen geëvalueerd en op basis daarvan zijn verbetervoorstellen of verduidelijkingsvoorstellen gedaan. Deze zijn verwerkt in een nieuw Reglement van Orde en een nieuwe Verordening op de raadscommissies. Beide documenten worden voor vaststelling aangeboden aan de raad. De versies uit 2023 worden bij een positief besluit ingetrokken.

Voorstel

Reglement van Orde 2026:

1. Vast te stellen het Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van Beesel 2026;
2. In te trekken het Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van Beesel 2023.

Verordening op de raadscommissies 2026:

1. De Verordening op de raadscommissies gemeente Beesel 2026 vast te stellen;
2. De Verordening op de raadscommissies gemeente Beesel 2023 in te trekken.

Toelichting raadsvoorstel

1. Aanleiding

De afgelopen periode is het Reglement van Orde 2023 van de raad op basis van een inventarisatie van verbeterpunten verder verfijnd. Dit resulteert in een nieuw Reglement van Orde (2026). Ook de Verordening op de raadscommissies wordt in deze lijn geactualiseerd (zeer beperkt, zodat ook deze verordening weer strookt met het reglement).

2. Doelstelling

Met een wijziging van het Reglement van Orde en de Verordening op de raadscommissies, wordt de bestaande werkwijze op een aantal specifieke punten verder verfijnd. Op deze manier geeft de zittende raad een goed functionerende werkwijze door aan de nieuwe raad die op 1 april 2026 wordt geïnstalleerd. Uiteraard is de nieuwe raad vrij om daarna naar eigen inzicht aanpassingen te doen in de werkwijze. Echter draagt de zittende raad wel een degelijke basis over.

3. Uitgangssituatie

Voorafgaand aan de aanpassing van het Reglement is onder de fracties geïnventariseerd welke knelpunten in de huidige werkwijze verbeterd dienen te worden. Daarop is een versie met de eerste wijziging voorbereid (geel gemarkeerd zijn de aanpassingen ten opzichte van het Reglement van Orde 2023 die in eerste instantie zijn aangebracht). Deze versie is voor een reactie gedeeld onder de fracties en besproken in de gemeentelijke driehoek. Op basis van de opgehaalde feedback zijn er nog een aantal aanvullende aanpassingen doorgevoerd in het concept. Deze zijn in de versie waarin de wijzigingen ten opzichte van het Reglement van Orde 2023 zijn bijgehouden, groen gemarkeerd.

Een overzicht van wijzigingen ten opzichte van beide bestaande regelingen is hieronder in de toelichting opgenomen.

4. Rol gemeente

Niet van toepassing

5. Toelichting

a. Financieel

De wijzigingen hebben geen directe financiële consequenties.

b. Juridisch

De raad is op grond van artikel 16 van de Gemeentewet verplicht om een Reglement van Orde vast te stellen. Verder kan de raad commissies instellen. In het voorliggende geval wordt voorgesteld om het presidium en het seniorenconvent op grond van artikel 84 Gemeentewet in te stellen. De reguliere raadscommissie wordt ingesteld op grond van artikel 82 Gemeentewet.

c. Risico's

Bij de toepassing van het nieuwe Reglement van Orde en de nieuwe Verordening op de raadscommissies moet blijken of de vooraf bedachte aanpassingen goed functioneren. Op dit moment zijn er geen specifieke risico's voorzien. Mochten aanpassingen in de werkwijze niet functioneren, dan kan de raad altijd besluiten tot aanpassing van de eigen werkwijze.

Voorgestelde aanpassingen en verbeteringen Reglement van Orde

Voorgesteld wordt om het Reglement van Orde 2026 en de Verordening op de raadscommissies 2026 vast te stellen. Het Reglement van Orde 2023 en de Verordening op de raadscommissies 2023 worden ingetrokken. Ten opzichte van de versies uit 2023 zijn de volgende zaken gewijzigd (nummering in lijn met het Reglement van Orde 2026):

- **Aanhef:** verwijzing naar artikel 84 Gemeentewet toegevoegd als juridische basis voor instelling presidium (artikel 4) en seniorenconvent (artikel 5).

- **Artikel 1:** het begrip 'lijst van toezeggingen' is toegevoegd. Dit begrip komt later terug in artikel 4.
- **Artikel 4:** het presidium wordt specifiek ingesteld als agendacommissie met benoemde taken in lid 8. Hierbij is het plannen van werkvergaderingen geschrappt (zie artikel 11/12) en de bewaking van de afdoening van de lijst van toezeggingen toegevoegd. Gezien het gewijzigde karakter wordt voorgesteld om het presidium vanaf vaststelling van het gewijzigde Reglement van Orde als openbare vergadering te bestempelen.
- **Artikel 5:** Incidenteel bijeen te roepen seniorenconvent toegevoegd met specifieke taakbeschrijving onder lid 6. Het seniorenconvent bestaat louter uit de fractievoorzitters onder voorzitterschap van de burgemeester en is bestemd om vertrouwelijke zaken te bespreken. Om deze reden wordt ook voorgesteld om niet te voorzien in plaatsvervangende leden. De vergaderingen zijn niet openbaar (lid 8).

Artikel 5 is ingevoegd, waardoor de nummering hierna tot en met artikel 31 wijzigt ten opzichte van het Reglement van Orde 2023.

- **Artikel 11/12:** Onder lid 4 wordt voorgesteld om de werkvergadering te vervangen door 'informatieavond'. Voorstel is om deze avonden vast in te plannen (één per raadsacyclus), waarbij er ruimte is om meerdere onderwerpen in één bijeenkomst aan de orde te laten komen. Door deze avonden vooraf te plannen (één jaar vooruit) wordt de druk op de agenda een stuk beperkt en wordt er voorzienbaarheid gecreëerd. Dit voorkomt het voortdurend moeten zoeken naar vrije avonden én dwingt tot een zekere prioritering in onderwerpen. De agenda voor de invulling van deze avonden dient vooraf in het presidium te worden besproken. De avonden zijn openbaar.
- **Artikel 14:** De wijze van publicatie/beschikbaar stellen van informatie onder geheimhouding is aangepast naar de digitale werkwijze middels het raadsinformatiesysteem.
- **Artikel 18:** De beschrijving van zitplaatsen in de zaal wordt algemener geformuleerd om te voorkomen dat het reglement van orde opnieuw aangepast moet worden als er wijzigingen worden aangebracht in de raadszaal. Verder is toegevoegd dat – mocht een wethouder namens meerdere partijen worden aanbevolen – de zetels van deze partijen worden opgeteld voor de bepaling van de zitvolgorde.

***Opmerking:** De burgemeester zal met het presidium in gesprek gaan om de zaalindeling verder te verbeteren. Er is een voorkeur om de vergadertafel in 'hoefijzervorm' neer te zetten, waardoor de raadsleden elkaar en de voorzitter beter aan kunnen kijken.*

- **Artikel 19:** Voorgesteld wordt om de 'pitch' (voormalig lid 2) die was bedoeld om het debat in de raad onderling op gang te brengen, af te schaffen. De raad is inmiddels gewend aan het voeren van het onderlinge debat, waardoor de pitch overbodig is geworden. Om de vergadering voor het publiek beter volgbaar te maken, wordt voorgesteld om weer een afgebakende eerste en tweede termijn in te voeren, waarbij er alle ruimte is voor het onderlinge debat. Als wordt gekozen om geen inbreng te doen in de eerste termijn, is de tweede termijn niet bedoeld om alsnog nieuwe zaken in te brengen tenzij de inbreng van een andere fractie een reactie oproept. De tweede termijn is echter geen 'verkapte eerste termijn'. Dit in verband met de orde en volgbaarheid van het debat.
- **Artikel 22:** Stemverklaring: aan dit artikel is toegevoegd dat een stemverklaring niet bedoeld is om nieuwe informatie te delen of om andere fracties in aan te spreken.
- **Artikel 24:** Dit artikel is algemener geformuleerd om te voorkomen dat bij iedere wijziging van de zaalindeling het reglement van orde aangepast dient te worden (lid 4).
- **Artikel 28:** Onder lid 3, sub d is toegevoegd dat toezeggingen die in strijd zijn met het uiteindelijk genomen raadsbesluit niet worden genotuleerd.

- **Artikel 29:** Om ook in de toekomst te voldoen aan de bepalingen in de Woo, is het noodzakelijk dat we naast de lijst van ingekomen stukken, ook de ingekomen stukken zelf actief openbaar gaan maken. Dit gebeurt in geanonimiseerde vorm, waarbij wordt voorgesteld om brieven van inwoners over zeer persoonlijke kwesties structureel op grond van uitzonderingsgrond 'de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer' (artikel 5.1, lid 2 onder e van de Woo) niet openbaar te maken. Hiervoor wordt (voor de raadsleden en fractievertegenwoordigers) een categorie 'burgerbrieven' gemaakt. De brieven worden in geanonimiseerde vorm wel opgenomen op de lijst van ingekomen stukken, de brieven zelf zijn echter niet openbaar.

Verder is de behandelwijze van de ingekomen stukken beter beschreven en is toegevoegd dat ook de mondelinge vragen aan het college naar aanleiding van een ingekomen stuk voorafgaand worden gedeeld. Dit verdient aanbeveling vanwege de voortgang tijdens de vergadering én helpt bij de voorbereiding van de vergadering door het college. Het biedt het college de gelegenheid om ter vergadering een degelijk antwoord te verzorgen.

- **Oud artikel 31:** Het artikel over geheimhouding kan worden geschrapt. De beschreven werkwijze is inmiddels overbodig op basis van de huidige bepalingen over geheimhouding in de Gemeentewet.
- **Artikel 35:** De bepalingen over inspraak door derden zijn uitgebreider geformuleerd. Hierbij is specifieker aangegeven wanneer, over welke onderwerpen en op welke wijze inspraak dient plaats te vinden. Inspreken is alleen nog mogelijk voorafgaand aan de commissievergadering. Dit geeft de raad de kans om een inspraakreactie nog te betrekken bij de voorbereiding van besluitvorming. Nu vindt inspraak voornamelijk plaats in de raadsvergadering. Vaak zijn de politieke standpunten van de partijen over onderwerpen waarover een besluit wordt gevraagd dan al bepaald.

Ook is inspreken over hetzelfde onderwerp beperkt tot één maal per drie maanden, tenzij er naar het oordeel van de voorzitter sprake is van nieuwe feiten of omstandigheden die relevant zijn voor de beraadslaging. Afsluitend geeft het artikel de voorzitter instrumenten om in te grijpen bij (herhaaldelijke) overtreding van de fatsoensnormen.

- **Artikel 37:** Ten aanzien van moties is toegevoegd dat de raad besluit over de afdoening van aangenomen moties (de al bestaande werkwijze, die nog niet was vastgelegd in het Reglement van Orde).
- **Artikel 39:** We hanteren al enige tijd de afspraak dat de wijziging van voorstellen door het college nadat deze al zijn aangeboden aan de raad enkel kan als er sprake is van storende spel- en stijlfouten of technische en/of feitelijke onjuistheden. Het voorstel wordt hier niet op 'aangepast' zoals in het huidige reglement is opgenomen, maar 'gecorrigeerd'.
- **Artikel 40:** Er is verzocht om te bezien op welke wijze de stemming over een interpellatieverzoek kan worden ingericht. Beesel hanteert momenteel de variant van een 'betekenende minderheid', waarbij minimaal 3 van de 15 raadsleden afkomstig uit minimaal 2 raadsfracties het verzoek dient te steunen. Deze variant is juridisch niet houdbaar. Met het schrappen van de passage over de 'betekenende minderheid' is altijd een reguliere meerderheid nodig om een interpellatieverzoek te honoreren. Met de formulering zoals deze in het concept is opgenomen onder artikel 40, lid 3 volgen we de modelverordening van de VNG.
- **Artikel 42:** De werkwijze tijdens de rondvraag in de raadsvergadering is verder verduidelijkt (lid 3).
- **Artikel 45:** Een nieuw artikel waarin de werkwijze ten aanzien van werkgroepen en klankbordgroepen wordt verduidelijkt. In het artikel is opgenomen dat de instelling van een werkgroep of klankbordgroep altijd gebeurt via een besluit van de raad of een beslissing door het presidium. Een verzoek tot het instellen van een werkgroep of klankbordgroep dient te voldoen aan een aantal minimale vormvereisten, zodat direct helder is wat doel, rol, activiteiten, samenstelling, terugkoppeling aan de raad en tijdsbesteding zijn. Ook is expliciet opgenomen dat een werkgroep of klankbordgroep geen beslissingsmandaat namens de raad of opdrachtgeversmandaat richting het college heeft. Hiermee wordt voorkomen dat er rolvervaging of -vermenging optreedt.

- **Artikel 46:** De werkwijze voor het geven van wensen en bedenkingen is nieuw. De Gemeentewet biedt de raad in artikel 169, lid 4 de gelegenheid om in een aantal omschreven gevallen wensen en bedenkingen te uiten richting het college. De invulling van de wijze waarop deze wensen en bedenkingen geuit kunnen worden is niet verder geconcretiseerd. Voorgesteld wordt om deze werkwijze op te nemen in het reglement van orde van de raad, om onduidelijkheid hierover te voorkomen. De raad heeft hiertoe besloten bij de vaststelling van het amendement 'Aanpassing mandaat nota grondbeleid'.
- **Artikel 48:** Om onduidelijkheid te voorkomen, wordt voorgesteld om het huidige reglement van orde (daterend uit 2023) in te trekken en te vervangen door een versie voor 2026, ingaande op de dag na bekendmaking.

Voorgestelde aanpassingen en verbeteringen Verordening op de raadscommissies

Hierin zijn een aantal kleine tekstuele wijzigingen doorgevoerd om aansluiting met het Reglement van Orde 2026 te behouden. Verder is artikel 7, lid 1 in lijn gebracht met de beschreven werkwijze uit artikel 13, lid 1 uit het concept Reglement van Orde 2026. De publicatie van de agenda voor de commissievergadering is de eerste stap in de vergadercyclus waarbij de raad stukken ontvangt ten behoeve van de besluitvormende raadsvergadering.

6. Visie Leef Beesel

Met een verbetering van de eigen werkwijze is ook de gemeenteraad klaar om aan de toekomst van Beesel te werken. Met de verbeterde werkwijze wordt een transparant bestuur gefaciliteerd dat met de Visie Leef Beesel als leidraad én perspectief voor de lange termijn zijn werkzaamheden uitvoert.

7. Toegankelijkheid

Met het nieuwe reglement en de nieuwe verordening faciliteren we een transparant, toegankelijk en benaderbaar gemeentebestuur. Inwoners hebben de gelegenheid om zich via verschillende wegen tot dit bestuur te richten, zowel schriftelijk als mondeling. Met de wijziging van de inspraakmogelijkheid beogen we een betere mogelijkheid om de raad als belanghebbende te informeren over de gevolgen van een besluit. Door de inspraakmogelijkheid verder naar voren te halen, kan een inspraakreactie door de raadsleden beter worden meegenomen en betrokken bij de voorbereiding van de uiteindelijke besluitvorming.

8. Duurzaamheid

Niet van toepassing

Bijlagen

- Reglement van Orde gemeenteraad Beesel 2026 – schone versie
- Reglement van Orde gemeenteraad Beesel 2026 – wijzigingen gemarkeerd
- Toelichting bij Reglement van Orde gemeenteraad Beesel 2026
- Reglement van Orde gemeenteraad Beesel 2023, vastgesteld d.d. 17-04-2023, gewijzigd d.d. 06-02-2024
- Verordening op de raadscommissies gemeente Beesel 2026 – schone versie
- Verordening op de raadscommissies gemeente Beesel 2026 – wijzigingen gemarkeerd
- Verordening op de raadscommissies gemeente Beesel 2023, vastgesteld d.d. 17-04-2023